

NOVINE

ACODOVINSKO DI
Maribor

Pobožen, držbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:	
Doma v Ameriko	3 K.
za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na eden naslov pošila, doma	6 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov	2 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.	5 K.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Sreca Ježušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerenovecih,
Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomu moro pošilati.

Cena Novin z Marijnim listom i Kalendarem Sreca Ježušovoga vklip je na leto:	
doma, če za več naročnikov na eden naslov se pošilajo	4 K.
če samo za ednoga	5 K.
v Ameriko vsakom naročnikom na njegov lasten naslov.	8 K.

„Ci se doteknem samo,
zdrava bodem.“

— Mát. IX. —

To je vüpanje v božo dobroto ino vera v njegovo moč! Nanč za Jezusovoga zemelskoga žitka je ne bilo dosta takšega. Bilo pa záto je. Stotnik Kafarnaumski tudi meo rekoč: „Gospodne, ne sam vreden, da stopiš v mojo hižo, nego z rečov povej pa ozdrávi sluga moj!“ Vidimo to vüpanje i vero pri slepom kre poti. Jezuš ga pita: „Ka želes?“ On pa odgovorí: „Naj vidim.“ Ne dvoji on, ka je Jezuši mogoče včiniti, ka prosi pa je Jezuš tak dober, ka njemi tudi včini. Peter jo tudi má, to vüpanja puno vero: „Zapovej, Gospodne, ka bom jes tudi šo“, kda je vido Jezuša po vodi hoditi. Pa vsi, ki so jo meli, so doségnoli, ka so želeti. Jezuš njim je ne odpovedao prošnje. V celom sv. písmi, samo edno mesto je, kde Jezuš prošnje ne poslúhne. To je pa tam, kde žena Zebedeušova za svoje síne prva mesta prosi v nebésaj. To je že ne mogoče. Nebesa so ne prosti dár; nebesa si more vsaki zaslúžiti pa či si je zaslúžo, te Bog že zná, kak visiko koga podigne. Ovo drúgo pa vse rad dá. Ci ga bole prosijo, ráj dá.

Samo, kak vídim, prosi samo tisti vüpa, ki má močno vüpanje. Brezi vüpanja niše ne bo šo prosit. Pa te še ne sme dvojiti, ka ga Bog čuje ino je mogoči poslúhnoti. Že dugo se je ne telko grešilo proti božoj previdnosti, kak zdaj za té bojne. Vnogi, ki molijo, li za zemelski žitek molijo pa poleg toga vesélo dale grešijo. Molijo tak, kak ki nema dvojnosi, ka ga Bog zná i še poslúhnoti, pa grešijo tak, kak ki ne verje, ka bi ga Bog čuo pa vido ino znao pokaštigati.

„Ka mo pa te delali, naj nas Bog poslúhne? Jas ne grešim záto, ka ne bi vervao, nego spozábim se pa me stára návada znori.“ Prav prijáteo, nego tvoja vera je te ešče izdaj slaba, ka ne more obládati stáre návade. Záto poslúšaj, či bi rad meo močno vero i stálno vüpanje v Boga z brezgrešnim žitkom:

Prišeo je z obsédeniem sínom oča k vučenikom Jezušovim, naj ztirajo z njega húdoga dühá, pa so ne mogli. Jezuš pride tá, pokára vučenike zavolo njihove slabe vere, za volo štere so ne mogli. Oča pa dene Jezuší: „Ci kaj moreš, smiluj se nam ino pomagaj nam“. Jezuš vidi nevolo siromaka, ga ne odvrné, či li ka v dvojnosti gučí, nego njemi etak odgovori: „Ci moreš vervati, vse je mogoče vervajočemi“. Na to skričí siromák z skuzními očmi: »Verjem Gospodne! Pomágaj mojoj nevernosti“. Pa njemi je pomágao Jezuš, ár je vido, ka je prípraven na dobro, samo ešče preslab. (Mark. 9.)

Ne bi nám to tudi šlo? Vidimo, ka smo slabi vu veri, stokrát se opoteknemo vsaki dén, prosimo vnoga, li ki v dvojnosti, ne z popunim vüpanjom pa rávno záto ne doségnemo nikaj. Záto vzemimo za zgléd očo toga obsédenoga, pa kda nam vera pomenkáva ino vüpanje peša, te ponávlajmo močno v sebi: „Verjem Gospodne, verjem, liki vidiš, ka slabo. Pomágaj mi, ka bom bole vervao, ár znám, ka so vervajočim vsa mogoča“.

Bojna.

Prišeo je mesec november. Listje kaplje z drevja, trava žutí cela narava se v sen zazibávuje, mira. Grobi dobjio novo obleko, spomin pokojnih se oživih v tistih, ki znájo prav ljubiti. »Vse se spremeni samo Bog ne« sve-

doči glasno človeča pamet iatura Boj ne kaže morebit te pravice? Kde je lani še mir kralúvao, ne teče morebit tam zdaj krv človeča? Ne se je morebit spremeno svet v jezerih inojezerih mestah? Keliko mladosti je leglo v grob v tom boji? Keliko lepoti se je pokončalo? Keliko bogastva zapravilo? Keliko del človečih rok vničilo? I Božja svetišča ne so porušena? I ljubav do Boga ne se je v vnožih ohladila i samo v ništerih povekšala? Pa bi se v vseh mogla. Misel na to, ka vse miné, samo Bog ostane, bi mogla vsakoga vojaka genoti, naj se tak vojskúje za zemelski dom, da večnoga ne zgubi, nas doma pa, ka z cele moči mo pomagali té krotek zemelski čas vsem vojakom, živim i pokojnim za večno plačilo. Naj nas té misli obüdijo na srčno smilenje v tom strašnom vsikdar bole se razširjavajočem boji do vojakov. Poročila z njega so slediča:

Rusko bojišče. Naši so pri Styr vodi 3619 rusov zgrabili, eden top i 8 strojnih pušk zaplenili. — Nemci so prišli do reke Düne, zgrabili 1725 rusov i 6 strojnih pušk zaplenili. — Kre Cartorijska so se nemci z predmočnim ruskim napadom nazaj potegnoli i 6 štukov tam zgubili. — Pri Novom-Aleksinieci so se naši v pet kilometrov širini pred ruskov premočov nazajpotegnoli, ali samo jezero stopajov. — Pri Kolki-i so naši 602 rusov zgrabili. — Nemci so pri Baranovici 1048 rusov vlovali. — Rusi začnejo na vse kraje znova močno napadati, posebno proti Lembergi i Černovicam. Napade ruske naši i nemci močno odbijajo.

Crnogorsko bojišče. Naše čete so napadnole postojanke črnogorcov pri Drini i Grahivo-ji.

Na türskom bojišči je mir kraljavo. Angležke ladje so odrinole proti Bulgariji i obstrelávale pristaniše *Dedeagač*. Kvár je nę preveliki. — Angležkoga admirala *Hamiltona* so z službe vrgli, ar je ne mogo Cari-grada zvezeti, čeravno je nezmeno zgubo trpela angležka vojska.

Srbsko bojišče. Naše čete so zvezle Šabac stopile pri Višegradi prek Drine pri Oršovi prek Dunaja i vlovile 600 srbov. Na drugih krajeh tudi napredujejo i so prišle do *Slatine* gore i do *Trnovca*. — Glavno mesto Srbije je *Kraljevo*. Kraljeska družina nameni v *Križevac* pobegnoti. — Srbi z francozov pomočjom najbole med *Zaječarom* i *Prahovom* trdijo svoje postojanke, da bi zdjedinjenje nemških i bolgarskih čet preprečili. — Srbsko vojaško poveljništvo je z *Kragujevcu* v Niš pobegnolo. Večinoma so francozi v njem.

Bolgarsko bojišče. Bulgari so zvezli *Sultan Tepé*, vlovili 2000 srbov i 12 štukov zaplenili. Nadale do rok so dobili mesta *Zaječar*, *Istip* i *Radovista*. Té zmage kažejo, da bulgari napredujejo tak v staroj, kak v novoj Srbiji i se nevarno bližajo Niši, glavnimi mesti Srbije. — Med Nišom i Solunom, kje zavezniki srbom na pomoč vojsko vkljup správljajo je železniška zveza pretrgana. — Bulgari so Čarnoga i Egejskoga morja obrežje z minami zaprli. — Mesto *Negotin* je bulgarom v roke prišlo; 51 srbov so vlovili, 151 pa vmonili tū. — *Vranja* je v bolgarskih rokah i dolina *Morava* v 20 kil. širini. Tū so bulgari zaplenili 2 milijona patronov, tobak za milijon kron, 10 jezér metrov sená, 52 železniških kol i pol milijona kron vrednosti vrastva. — *Kumanovo* i *Velje* so bulgari zvezeli pa *Skoplje*. V krajini *Strumnice* so srbe prek *Vardar* reke vrgli. — Železniška zveza med Skopljem i Solunom je pretrgana.

Talijansko bojišče. Pri *Gorici* i na *Doberdovskoj* planoti je bila velika strelba. Zvün eduoga mesta, kje so se naši nazaj potegnoli, so sovražne napade povsod odbili. — Talijani so 50 vür nezmeno strelali na naše postojanke zatén je pa napadnoli, a brez vsega uspeha. Celi küpi mrtvih taljanov ležijo pred našimi postojankami če se je tū pa tam šteromi li posrečilo v naše jarke priti, v njih je moglo smrt prijeti. Samo pred ednim našim regimentido 3000 talijanskih mrtvecov leži

Francozko bojišče. V *Champagne*-i nemci napredujejo, vlovili so 368 francozov i zaplenili 3 strojne puške i 3 bombe metalnice. Poprek se je nikaj važnoga na tom bojišči ne zgodilo.

Dom i svet.

Občinska pomoč za verske šole. Naš minister za znotrašnje zadeve je odločo, da pravda ne bráni občinam, v šterih so pa prebivalci lehko različne vere, ka ne bi smela pomagati pri zidanji verskih šol. Čeravno je to dozdaj ne dela. To teliko tudi pomeni, ka občina nema pravice štero šolo za občinsko imenovati, čeravno jo je pomagala pri gorpostavljanji. (št. 95775/915.)

Bulgarija. Francozko i Talijansko sta Bulgariji boj napovedale. — Bulgaria je prevzela krajine od Túrcije njej prepúšcene i vpelali v njih bolgarske urade. Toišto je včinila v Egripalanki od srbov vzetoj.

Vojški nabor v sobočkom in okrajinom glavarstvi je bio okt. 27-ga za tišinsko i petrovsko; za Sv. Jelenško, prosenjakovsko, fokovsko 28-ga; za gračko, križavsko 29-ga; za cankovsko, sebeštjansko, bodonsko, púconsko 30-ga; za martjansko, Sv. júrjansko, sobočko okolično notarošijo bo nov. 1-ga: za Sobočko pa nov. 2-ga bo nabor. Črnovojniki rojeni v letah 1892—1894 i 1878—1890 sobili znova pozvani pred nabor. Druge slovenske notarošije v monošterskom okrajinom glavarstvi pa do nov. 12-ga opravijo nábor. — V lendavskom okrajuom glavarstvi se od okt. 30-ga do novembra 9-ga opravi nabor.

Romania. Veliko posvetovanje tanáčivanje je tū bilo med ruskim, srbskim i francozskim poslanikom pa romanskov vladov. Romania se do sprotoletja brščas ne bo v boj mešala.

Opomin odpotüvajočim.*)

Lepa krščanska navada je to pri nas slovencaj, ka gda se što odpravla kama daleč na pot, pa za več časa more zapüstiti svoj dom, ka te ide prle k spovedi pa si očisti srce grehov, ka bi tak š čistim srcem mogeo nastopiti svojo pot. Kaj takšega vidimo zlasti zdaj v vojnem časi dostakrat. Dečki pa moški, ki so pozvani pod orožje, prihajajo pred svojim odhodom k stoli Gospodnovom, gde si prosijo pomoč za svoj novi, vojaški stan, pa milost, ka bi se kak najprle mogli srečno pa zdravo povrnoti nazaj v svojo domovino, ali pa srečno vmeti na bojišči.

Kak pravimo, je to jako lepa navada pri nas slovencaj. Na nekoj pa moremo opomenoti svoje vrle čtevce.

*) 41, 42 i 43 let stari moški, ki do mogli novembra 3-ga pod orožje stopiti, naj si te reči dobro v srce zapišejo.

Na to vas najmre moremo opomenoti ka kda slovo jemljete od doma, jo morete nači vzeti, kak ste jo dozdaj. Dozdaj vam je naime krčma davala zadnji potni blagoslov, večkrat ešče židovska vas je križala. Je ne to sramota? Kak žalostno je bilo dozdaj to viditi, ka so se moški i dečki pri cerkvi v krčmo spravili, tū se z vinom nalejali v cerkev niti poglednoli ne, samo se drli kre njé. Jezuš je čakao, da bi je blagoslovo i ne so šli k njemi, večinoma nej. O pa keliki bi dobo na zadnjo pot proti večnosti od njega blagoslov i pomoč! Istina morete se kjer vkljupzbrati. Ali, kde je to popisano, ka bi to mesto zbirališča krčma moglo biti? Je cerkev ne dobra? Se ne najo i napis vsaki pred domá? Kola naj čakajo pred cerkevov, vi pa ite notri, poslovte se od Jezuša, prosite njegov blagoslov i zatem si pa sedite na kola i odpotüjte v Božem iméni. Nišče vam nebrani lepe narodne pesmi popevati, ali kre cerkvi se dostaja le kakšo pobožno. Med potjov pa ne pri vsakoj krčmi postati, zadosta je tam, kje si vzemet potrebno júžino, ali večerjo, ali obed, pred na vlak sedete. Od toga visi vse, v kakšoj vüri ide vlák. — Drági moški, očevje drobne dečice, od Jezuša vzemite zadnjo slovo, krčme se ognite! — Bog naj žive tiste slovenske može, ki do meli moč grdo navado pijančevanja prvič zatreći!

+ Njihov spomin ostane na veke.

„Spomínaj se z njih, o Israel, ki so ranjeni spomrli na tvojih višavaj! Veličastni, o Israel, so bilí pobiti na tvojih goraj, kak so spadnoli junaki! Ne povejte toga v Geti, ne ovadite po vulicaj v Askaloni, ka se ne razveselijo hčerí Fílistejcov. Goré Gelboe! naj ne spádne več na vás ne rosa, niti dež, ní njiv naj ne bode več s prvinami tam, ár je tam bío tá vrženi ščítek junákov“. Ž temi rečmi objoče David kral spadnjenoga Šaula, Jonathána ino može Israela. (2. Kr. 1. pgl.) Té reči mi pridejo na pamet po 14 mesečnom boji k düšnomi dnévi. Pa v dűhi po-hodim bregé od Argonneskoga loga do Karpatov, od Izhdncga morja pa doli do Adrije pa vši Alpeši, slemená Karpatov, Kras, Tolminska planina, vse reke okoli od Rajne, Dünaja do Visle, Sáve, Drine i Loče vse so vidile tečti vročo krv naših junakov, šteri so bili pa jih več nega.

Želem si glás probente angelov sodnjega dnéva, ka bi vsemi lüdstvi

mojemi skríčao: „Spominaj se z njih, o slovensko lüdstvo, kí so ranjeni spomrli na tvojih višavaj!“

Kak so bilí močni, krepki, rdéčega lica, bistrih očih, bativni, navdūšeni. Glás njihov donéci, kda so nam spvali mle domáče pesmi. Šli so, kak kí na goščenje ido, zemla se je trosila pod njihovimi stopáji, bajonetje so se lesketali v jesenskom suncí, za krála, za domovino, za domáča ognjišča so šli na grozno klanjé.

Pa so znali, ka ne pridejo vsi nazaj pa jih je ne motilo to. Pred odhodom so poiskali cérkev, opravili spoved, vzeli k sebi krúh angelski za popotnico pa so si pogučali reči, štere je nikda Matatijaš pravo vernim Israelem: „Zdaj se je potrdila prevzetnost (národom) ino pokorjenje; zdaj tedaj, o sínovi, bodite goréči za postávo, ino dajte živlenje za závezo svojih očákov.“ (I. Mak. 2. 49.)

Šli so rekoč: „Edno živlenje mam, več jih nemrem zgubiti“.

Mí smo pa odreveneli domá, pa še ízda ne razmimo njihovoga vesélja, ka je „častno mreti za domovino“.

Znamo, ka „nišče nema vékše lübéznosti, kak kí živlenje dá za brate svoje.“ Oni so je pa dálí. Vnogi samo v nakanenji, šterim Bog nameni duže živeti dati; vnogi pa v istini, kak njim je bilo zapísano med skrivnostní božimi. Pa z tej se spomínajmo dnes. Vredni so našega spomina. Za nás so se darúvali na krvávom oltári domovine. Za naše starce, ženske i deco se je razlezala njihova rdéča, junaška, cvetéča krv. Za naše živlenje, za hiže, imánja, polé so se šli vojskúvat tá na mejé. Pa njihova je díka, ka mí še itak v méri prebívamo tū.

So med nami Judaške dúše, štere so je pozábile že? Srditost cele občine je naj prežené, naj ne imajo míra med nami, naj bežijo, kak Kain po sveti, naj se jih ogne vsaki pošteni človek!

Mí pa pokleknimo doli, sklúčimo naše roké pa molimo etak: Gospodne, koga vola je sveta i koga dokončanja so skrivnostih puna, kí si nam je dao, naše junake i znova vzeo kak krváve darítve za domovino, spomeni se z njih, šteri so tak lübili svoje, ka so živlenje darúvali za njé ino je pripelaj kem hítrej v králestvo tvoje.

Pa či so ostavili v siromaštvu dovice i sírote, ali nevolne stariše, bežimo njim na pomoč z vsov močov, ka de smilni tudi nám naš Bog, ki nas tak čudovitno bráni po naših junákaj.

Smilujmo se

našim pokojnim vojakom i darújmo njim meseca novembra vsaki dén čeravno kratko, vendar gorečo molitev!

— Prečistimo se ednak té mesec za njé, konči v dühí, če nači, ne bi nam bilo mogoče! — Dajmo ednak té mesec miloščino, ali na dober tisk, ali na ranjence, ali v drugi dober namen, v hasek pokojnim vojakom! — Ne pozábimo, ka ki smilenje seja, smilenje bo tudi že!

V Spomin.*)

Slovenci prineste mi rože
Prijázno, lübleno cvetoče,
Ár venec ščém splesti
Pa tá ga odnesti
Na grobe, gomile
Neznánih krajov,
Gde žrtve počivlo
Krvávih bojov!
Prineste cvetlice rdéče spomina,
Naj vsakoga moža,
Naj vsakoga sina
Té zemle,
Slovenje
Z dišávov obdám
Jas pesnik neznán!
O düh moj! Zdaj strúne natégni,
Poloki živahno mi ségni!
Zospevli, zaigraj
Od boja, krvi!
Li močno, li glasno
Li divje, živahno
Naj čuje, naj sliši
Li vsaki, ki spi;
Naj zvedjo junáci:
Njih dén se sveti.

— A potom pa tih,
Kak nočni vetrič
Kak tiho šepetanje
Nežnih cvetlic,
Tak tiho, tak sladko
Zaigraj v spomin
Pokojnim junákom
Z neznánih visin!
Med zvezde se skrij,
Po glás melodij
Jočéčih naj pride
Ki v sladko je spánje
Zazibile. *Mirosláv.*

*) Našim pokojnim vojákom.

Potolažimo se.

Milijone ljüdih najlepših let je ta svetovna bojna z sveta spravila. Kelike zakriva tiha gomila, štere čaka tak željno domo seri stariš, drobna deca, tužna žena. Oh keliko vüst je zanemilo, štera bi mogla še govoriti, keliko rok oslabelo, štera bi mogle še krúh služitil Mirno počivajo oni; — vnogi

— za štere niti ne vemo. — Počivajo. Počiva njim telo. I dūša? Šla je na sod z tistim zaslúženjom, šteroga je dozdaj mela, z šterim je na bojišče šla. Bojišče njoj je zaslúženje ne dosta povekšalo, ár je malo časa trpela na njem i še to ne vemo kak. Šli so tak dūše naših vojakov z vnožim dumom na drugi svet. Šle so proti večnomi smilenji. Vüpamo se da je velika večina zveličana teh, ki so na bojišči ostali. Ali zveličani so v vicah, v ogiji nezmerno žgécem. Néba se njim je ne odprla. Néba se po smrti taki sam onim odpré, ki so za vse svoje grehe zadosta trpeli že na tom sveti. Bi mogli to praviti od pokojnih vojákov? Nikak ne. Za mále grehe vrže pravičen Bog dūšo že na večletno dugo trpečo ognjeno vozo vu vicah. Kaj pa te ešče za velike že odpúšcene grehe se more trpeti? Keljko koli so si te že naši pobožni vojáki kaštig po trplenji boja dolzaslúžili — slabí je pa več bilo, kak pobožnih — vse malošteri je Ostalo je tem ešče dosta duga, dosta več pa tistim, ki so pred slabo živelí i se samo na bojišči strsnoli.

Tem ubogim dūšam pokojnih vojakov je velika tolažba správljena stem, da odsehmal do dühovník smeli na dūšni den tri svete meše služiti i po njih trikrat darúvati predrágo telo i krv Jezušovo za uvicave dūše. Kakša tolažba za njé i njihove ostale! Bodimo zahvalni za to veliko dobroto svétoga oče! Vzemimo radovoljno gor té sveti dár, pripaščimo se k tem svetim mešam i molimo pri njih dosta za vse pokojne, posebno za vojake.

Na kržopotji.

Veronika:

Mama so pravili včeraj nam vsem, da blíži že ide „Vseh vernih dūš den“.

Vanek:

Dobro! Zdaj ti si me spomnila najne dužnosti, štero sva dužniva dragomi oči

Veronika:

Venček va plela in sveče prosila, vanesla na ajtekov grob.

Vanek:

Dobro je dobro, ja, sestrica moja! S tem skaževa ajteki velko veselje.

Veronika:

Zvén toga molila v kak najbol goreče, Naj Jezus njim dūšo gor vzeme v nebesa.

Vanek:

To bode pač lepo dejanje! Pa hod'va nabirat zdaj rožic in vejic...

Veronika:

Da spleteva lepi njim venec.

* * *

Vanek:

Oj, skoro bo gotov!
le glej ga no, glej!
Daleč okoli bo dišalo vse,
te diš se bo združo z molitvijo najnov:
„Bog, smiluj se oče, in vernih dūš vseh“.

Veronika:

No, zdaj je že vse lepo v redi.
Vzemi ti sveče, jaz vzemem pa venec
pa ideva v miri.

Na levo je pot, na desno je pot,
za njima je vulca, pred njima je cesta,
kama pa zdaj!

Vanek:

Kama pa zdaj, sestrica draga,
štera je pot do očin'ga groba?

Veronika:

Ali ne veš že, ka mama so pravili,
gda čarno so pismo nam brali,
gda vsi smo tak bridko jokali?

Vanek:

Ja, zdaj se spominam,
ka nindri tam daleč
na tujinskoj zemli
zadela je krogla . . . očo v srce . . .
ka zadnje so bile njuve reči:
„Z Bogom ostante, sirotiki vi!“

Veronika:

Ah, daleč je istina daleč!
Njim groba ne najdeva gotovo nikdar,
zato poklekniva
in srčno moliva:
„Jezus usmili se dūšici njúvoj . . .“

R. J.

Dogodki z vojne.

Ženska — kozak.

V edno bolnišnico v Kijevi na Ruskom so med drugimi ranjenimi pripelali tudi ednega ranjenega kozaka. Pri previjanji rane se je pokazalo, ka je te kozak — ženska. Povedala je, ka je žena mladoga ruskoga častnika. Gde je bila razglašena mobilizacija, se je zglasila tudi ona, pa so jo pridelili k desetom kozaskom polki. V ednoj kravoj bitki je zdignola ednega težko ranjenega pešaka k sebi na konja, ka bi odjahala ž njim na obvezüvališče. Pri tom je pa bila sama ranjena.

Večkratni milijonar vdabla na den pet centimov plače.

Čerezredni časi, kak so vojni časi, prinašajo s sebov različne, neverjetne dogodke. Vnogi, ki je bio prle včeni na dobro, vugodno življenje, občuti na sebi, ka pomeni siromaštvo. Tak se je zgodilo tudi ednomi velkimi bogataši Medelsoni z Berolina. On je znani v Berolini kak večkraten milijonar, ki ma vsaki den 10.000 koron dohodkov. Na svojo nesrečo se je nahajao pred napovedbo vojske v Parizi pa je tam

kak podanik tuge države prepelani v zavzetniški tabor na otoki Korzika, gde more z drugimi nemci pa austrijci delati raznovrstno dela, pa za to vdabla s slabov hranov na den — pet centimov (pet filerov) za — tobak.

Dober odgovor.

V tom bojnom časi se je v ednom mesti na Bavarskem pelao na cestnoj železnici med drugimi potniki tudi eden vojak, šteromi je menkala edna roka. V vlak sta stopili dve šegavo oblečenivi gospodičini. Edna z med tevi gospodični, gda je opazila vojaka, je pravila: „To je pač eden, šteroga bomo mi mogli hrani.“ Vojak je postao v obrazu rdeči, se je obrno prti gospodičini pa njoj je pravo: „Edno roko sam daroval casari, druga pa spada vam.“ Pa prle kak se je gospodičina dobro zavela, je že dobila od razjaljnoga vojaka edno žarečo plúsko, kak jedino pravilni odgovor na svojo opazko.

Kakša dragoča je bila v Przemysli zadnje dneve.

Krakovske novine pišejo, kak velika dragoča je bila v trdnjavi Przemysl zadnje dneve, prle kak je trdnjava prišla rusom v roke: Pšenica je stala 100 kg po 660 koron, 100 kg žita 400 koron, 100 kg riža 900 koron, 100 kg sladkora (cukra) 2400 koron, 1 kokoš 50 koron, 1 goska 100 koron, 1 jajce 1 korona 50 filerov, 1 krava 2450 koron, kolač krūha 20 koron, 100 kg krumplov 120 koron, škatulica špic 1 korona. Drva so se razdeljavala brezplačno. Pivo pa vino je v zadnjem časi zvezema zmenkalo.

Lastnoga brata zavzeo.

Zgodilo se je na severnom bojišču: Rusko-polska grofica Dombrovska ma dva sinu, od šterova eden, Jožef, služi kak ruski državljan v ruskoj armadi, drugi, Stanislav, pa kak austrijski podanik v austrijskoj armadi. Grof Stanislav Domobrovski, ulanski častnik, ki se je bojuvao v Boroevičovoj armadi, je dobo eden den povelenje, naj vzeme od vusov zasedeni železnički nasip. Po lutom boji se je nazadnje posrečilo grofi pregnati ruse. Samo ze edne kuče je še sovražnik strelao. Grof Stanislav Dobrovski je sam razbio dveri pa prijao ruskoga častnika, šteri je poveljavao, pa ga je vlekelo s sebov. Na prostom je spoznalo, ka je zgrabo svojega lastnoga brata Jožefa. Pelao je ranjenoga brata včasi na obvezüvališče.

(Dale).

Letošnji dūšni dén . . .

Letošnji dūšni dén
Si na stežaj odprém
Vráta na dūši,
Naj se ne müdri
Jezus, obiskat jo
Trikrát té dén

Tikrat bo Jezus moj!
Trikrát bom niegov voj.
Trikrát obišče
Z menov dnes vice
Ino odpela ž njih
Dūše v nebo.

Srčen.

Glási.

Od naših vojákov. Mrtev je: Marič Št. z Petaneč (Goliba), Durič S. z Vančavési, Felbar Janoš z Filovec, Premoša Jožef z D. Lendave. Smiluj se njim Srce Jezušovo. — Vlovljeni so: Kolenko Matjaš z Črensovec (bio z Przmysli), Kuhar Mihál z Martinje.

Vküppišvanje kukorice bo v kratkom v Zala županiji.

Bitje. V Gumilcah pri prosnoj mlatitvi so se moški i ženske posvadile pa zbole. No lepi red! Edna je ovoj celo to v oči vrgla, ka je tista žena nora, šteri moža v boji má. Pa kaj si ešče ne te gučale?

Tolvajija. Na vse kraje se strašno kradne živad, zrnje, celo svinjé ešče. Cela banda hodi po bližanjem Stajarskom i našem murskom kráji. Pri Čuric Matjaši v Žičkah je 100 kil prosa odnešeno zadnje dni. Krivili so nikše ponočne dečke, ali krivda ne se je posvedočila.

Pozdrav iz zahvalnosti. Hozjan Ivan z Črensovec, ki pri 13. želizniškom polki služi, se genljivo zahvali z svojimi pajdaši za lepe navuke Novin i Marijinoga Lista, šteri so njega i njegove vogrske pa nemške pajdaše do súz genoli. Njega je pa najbole to veselilo, da se je že davno ne slišana mila slovenska reč oglasila v njih znova pred njim. Pismo je pisano v Brody-ji v Galiciji, v šterom i to naznanja kak so delali železnico do Lublina, Ivangoroda i kilometer dugi most prek Visle, naj v bojnoj črti stoječi vojáki redno dobijo živež i strlico. — Podpisau: Hozjan Ivan z Črensovec, Kuhe Jožef z Munkács-a, Ill Ludovik z Kispesta. — Zaistino nas veseli, ka naš slovenski tisk posredno tudi drugim narodom pomaga v bogoljubnosti.

Misli na dom. „Oh preljuba domovina, moj veseli domači kraj, že so dugi časi minoli, kak te jaz zapušto sem. Preljubo moje sunce zlato, štiristokrat si že za goro odišlo, jaz pa ubrogi vojak izdaj v Rusiji stojim. Tü si jaz premišljujem kaj sem doma zapušto, ženo, deco, vrednoščo. Da bi ešče ednak prišlo to nemilo veselje, ka bi čuli one glase: „vsakši naj k svojemi domi gré. Marija, pomágaj nam“. — Štefanec Matjaš domobranec 20. p. p. z Bratonec.

Odlikovanje. Jerič Ivan, četovodja pri telefonskom oddelku, doma z Dekležovja; je odlikovan zavolo hrabrosti z srbrov svetinjom II. reda. Čestitamo.

V življenji samo točni, zavesljivi ljude morejo napredovati. K tem lastnostam je v prvoj vrsti potrebna dobra, točno hodeča vura. Slaba, večkrat se vstavljača, hitro se pokvarjajoča bazarska vura dosta neprijetnosti, zamude naredi svojemi posestniki. Vsega toga se reči čovek, če dobro, točno hodeč, zavesljivo švicarsko pravo vuro si kupi pri staroj glasovitoj *Suttner H.* tvrdki, Ljubljana 945. št. — Dobro cilinder-remon-toár vuro, Roskopovo, že za 4 K 10 fil., nikl-oklepni lanček že za 1 K, lehko kupimo. — Bogata izbirka vur, lancov, zlatoga i srebrnoga blaga itd. se najde v velikom i krasnom Suttnerovem ceniku Tvrdačka ma lastvo vurarnico na Švicarskem zato pa ne posredno prenaža po najniših cenah.

Veselje, štero hranenje da, je najspomneši način vživanja, zato, ka kaj zadovoljno jemo, da našmi teli moč, odporno silo i našim možganom zmožnost. Pazimo zato vsikdar na prebavanje, i jemljimo notri pri pomotah prebavljanja krčah, zaprtinah, napnjenošči, breztečnosti nemirovnosti i vročini močno svedsko tinkturo (tinctura svedica), šteria je znana pod imenom življenje-esencije ali balzama: krepi želodec, poživilja, čisti, krče odpravlja, tek dáva, betege odgánja. Prava se naročuje pri *Feller V. Eugen* lekarniki Stubica, Centrala 146. (Zagreb žup.) 3 velike kante 5 kor. franko, 12 malih 4 K. franko.

Dobrovolni dári na oprave nove törniške cerkvi.

Z Törnišča: Vlašič Peter i žena Györkös Klara 200 kor., Horvat Jožef i žena Vojkovič Maria 50 kor., Vojkovič Anna 20 kor., Faršang Števan 10 kor., Tivadar Paveo 10 kor. — Z Renkovec: Koren Márton 200 kor., Magdič Anton i pajdáše z srbskoga bojišča 42 kor., Toplak Števan 10 kor. — Z Nedelice: Györkös Števan, ki je na rusoskom bojišči teško ranjen v mro v Ungvári 20 ga septembra, je odločio i njegova dovica je prekdala 400 kor. (njegov oča so že prle dali 300 kor., tak je ta edna hiža 700 kor. darivala; to je hvale vredno krščansko čütenje!), Matjašec Marko i žena Lútar Anna (Chicago) 50 kor. — Z Brezovice: Denša Ivan (Chicago) 100 kor., Šmilak Jožef (Chicago) 100 kor., Sobočan Števan 10 kor. — Z Malepolane: Markoja Maria (Bridgeport) 40 kor., Bedrnjak Jožef 20 kor. — Z Velke polane: Žalik Martin (Chicago) 100 kor., Vuk Matjaš (Cleveland) 60 kor., Žerdin János (Amerika) 10 kor. — Z Gumičic: Hozian Jožef spádnjen voják 10 kor. — Od Lipe: Škraban Števan 10 kor. — Horvat Števan z Ušesztrega 20 kor., Šömen Števan i žena z Málepolane 10 kor., Čeh Ferenc z Nedelice 10 kor. — Zdaj objavljeno 1492 kor., prle 3020 kor., vključno 4512 koron.

Dári z Clevelandu na ranjene vojake i sirote device

vključno nabrani po Vuk Matjaši z Velke Polane, Györkös Jožefi z Nedelice i Horvath Števani z Gumičic. Račun je v dolarj i v centaj napisani. — Z Gumičic: Horvat Štefan i žena

5 dol., Horvat Jožef 1 dol., Hozjan Matjaš i žena 1 dol., Hozjan Jožef 1 dol. — Z Nedelice: Duh Ivan i žena 50 cent., Horvat Lukač i žena 1 dol., Spilak Števan 25 cent., Lútar Ivan i žena 2 dol., Slivnjek Števan i žena 1 dol., Zver Števan i žena 1 dol., Lútar Marija 1 dol., Zadravec Jožef i žena 1 dol., Čeh Verona 1 dol., Hozjan Jožef i žena 1 dol., Györkös Jožef i žena 50 cent. — Z Velke Polane: Vuk Matjaš 5 dol., Žerdin János i žena 5 dol., Kelenc János 2 dol., Tibaut Števan 1 dol., Žerdin Jožef 1 dol., Nemec Števan i žena 1 dol., Vuk Jožef i žena 1 dol., Vuk Štefan i žena 50 cent., Klučarič Anton i žena 1 dol., Gerič Matjaš 1 dol., Nemec Jožef i žena 1 dol., Nemec Matjaš 1 dol., Púcko Bára 50 cent., Gornjec Bárka 1 dol., Jaklin Jožef i žena 50 cent., Sobočan Jožef i žena 1 dol., Žerdin János 50 cent., Copek Jožef 1 dol., Horvat Marko 1 dol., Perša Števan 1 dol., Perša Ivan i žena 1 dol., Zadravec Alexij 1 dol. — Z Malepolane: Šömen Števan i žena 1 dol. — Z Brezovice: Horvat Matjaš i žena 2 dol., Račan Jožef i žena 1 dol., Tibaut Ivan i žena 2 dol., Šmilak János i žena 1 dol. — Z Törnišča: Vojkovič Števan i žena 1 dol. 50 cent., Premoša Števan i žena 1 dol., Lútar Jožef i žena 1 dol., Zadravec Jožef i žena 1 dol., Čeh Bárka 50 cent., Horvat Jožef i žena 50 cent., Balažič Števan 1 dol., Obar Ferenc i žena 25 cent., Bakán Ivan 50 cent., Gerič Števan i žena 1 dol., Zeoko Ivan i žena 1 dol., Zadravec Ferenc i žena 1 dol. — Od Lipe: Forjan Matjaš i žena 1 dol., Zver Jožef i žena 50 cent. — Z Renkovec: Horvat Števan i žena 1 dol. — Z Črensovec: Horvat Ana 1 dol. — Z Trnja: Tkalec Aga 1 dol., Pečnik Ferdinand 50 cent., Hozjan Ivan i žena 1 dol., Hozian Ignac 1 dol., Režonja Maria 1 dol., Hozian Bárka 50 cent., Zadravec Števan i žena 1 dol., Bernar Martin i žena 1 dol. — Z Beltinec: Žížek Ivan i žena 50 cent. — Gornje-Bistrice: Kolenko Ivan i žena 1 dol., Jakšič Števan i žena 50 cent. — Z Odranec: Gabor Ivan 1 dol., Hozian Anton i žena 1 dol., Smej Mihalj i žena 1 dol., Dovečar Ivan i žena 1 dol., Zver Ana 50 cent., Balažek Matjaš i žena 1 dol., Marič Matjaš 1 dol., Kavaš Anton 1 dol., Balažek Vince 1 dol., Raduha Matjaš i žena 1 dol., Hozian Ivan i žena 1 dol. — Z Melinec: Lešnjek Matjaš i žena 1 dol. — Z Bratonec: Antolin Mihalj 1 dol. — Z Selnice i z Zavščekom: Petričovič Števan i žena 1 dol. — Z Maloga Bukovca: Klučarič Balaž 1 dol., Povjač Valent 1 dol. — Z Bogožine: Časar Ana 50 cent., Golob Treza 50 cent. — Z Filovec: Černela Števan i žena 50 cent. — Z Hotize: Sabo Ivan 5 dol., Sobočan Martin 1 dol., Marič Ana 50 cent., Hozjan Martin 50 cent., Matjašec Ivan i žena 25 cent. — Z Fokovec: Ritoper Tereza i brat 1 dol. — Vse vključno 103 dol. 75 centov to je 650 koron.

Frank Rožman je pa nabralo v Clevelandu na ranjence 330 koron, steri dári v dolarah i centah so sledéči: Jaklin Jožef i žena 50 cent., Sobočan Jožef 50 cent., Hozjan Ivan 50 cent., Horvat Štefan i žena 50 cent., Zver Stefan i žena 50 cent., Kavaš Anton 50 cent., Balažek Vince 50 cent., Kavaš Matjaš 50 cent., Borovič Štefan i žena 50 cent., Režonja János i žena 50 cent., Gerič Matjaš 50 cent., Pechnik Ferenc i žena 50 cent., Horvat Jožef

i žena 50 cent., Hozjan Martin i žena 50 cent., Gornjec Bárka 50 cent., Duh Ivan i žena 50 cent., Černi Ferec 50 cent., Štágár Matjaš i žena 50 cent., Šulai Martin i žena 50 cent., Hozjan Martin i žena 50 cent., Kolarič Matjaš 50 cent., Zadravec Jožef i žena 50 cent., Šömen Štefan i žena 50 cent., Čeh Bárka 50 cent., Lútar Jožef i žena 50 cent., Horvat Jožef 50 cent., Smej Mihalj i žena 50 cent., Tratnjek Matjaš 50 cent., Drávec Bárka 50 cent., Kerčmán Štefan 40 cent., Tokar Ivan 30 cent., Matješec Jožef i žena 30 cent., Kuzma János 25 cent., Radoha Mihalj 25 cent., Vuk Jožef i žena 5 dol., Horvat Števan i žena 2 dol., Györkös Jožef i žena 2 dol., Borovič Mihalj i žena 2 dol., Bernják Martin i žena 2 dol., Nemec Štefan i žena 2 dol., Raduha Matjaš i žena 1 dol., Zadravec Ferenc i žena 1 dol., Balažek Matjaš i žena 1 dol., Hozjan Ivan i žena 1 dol., Režonja Marija 1 dol., Lackovič Marija 1 dol., Klúčarič Anton i žena 1 dol., Gomboc Jožef i žena 1 dol., Lebar Štefan i žena 1 dol., Tkálec Agotha 1 dol., Horvat Alojz i žena 1 dol., Stanko Marija 1 dol., Hozjan Anton i žena 1 dol., Forján Matjaš i žena 1 dol., Nemec Jožef i žena 1 dol., Dovečar Iván i žena 1 dol., Hozjan Iván i žena 1 dol., Hozjan Ignác 1 dol., Čeh Verona 1 dol., Rožman Ivan i žena 1 dol., Kocet Matjaš 1 dol., Tkálec Jožef i žena 1 dol., Kocet Treza 50 cent., Kavaš Peter i žena 50 cent., Gerič Štefan i žena 50 cent., Zadravec Štefan i žena 50 cent., Horvat Ana 50 cent., Repič Bárka i mož 25 cent., Bakán Ivan 25 cent., Balažič Štefan 25 cent., Korén Štefan 25 cent., Horvat Jožef 25 cent., Golinar Ferenc i žena 25 cent., Žerdin János i žena 25 cent., Vuk Matjaš 25 cent., Brežnjek Ferenc i žena 25 cent., Žížek Ivan i žena 25 cent., Kolenko Ivan i žena 25 cent., Vuk Štefan i žena 25 cent., Hozjan Verona 25 cent., Žížek Bárka 25 cent., Žížek Magda 25 cent., Kotter Štefan 25 cent., Žoldos Ivan i žena 25 cent., Zadravec Jožef 25 cent., Kerčmár Marko i žena 25 cent., Pétek Štefan 20 cent., Lútar Ivan i žena 2 dol., Golob Treza 70 cent., Časar Ana 60 cent.

Vključno 330 koron.

Najnovešč.

Na Venezio so naši zrakoplavi bombe metali. Dosta vojaških zidov se je vužgal.

V Srbijsi so naši šeregi osvojili mesto Arangjelovac. — Sploh dale idejo. Naša i nemška pa bulgarska vojska sta že vkup prišle, tak da zdaj s Türkijov že prek Bulgarije slobodno pot majo. — V Kladovi na Srbskem so naši 12 žmetni stükov osvojili. Od vsega kraja močno stiskavajo Srbe, tak da či ravno se s slednjov močjov i s dvojnostenjov korijo, ne bodejo se mogli dugo držati.

Pred pristaniščom Saloniki na Grčkom je eden podmorski čun potuno edno veliko angleško oceansko ladjo. Okoli 1000 angleški soldakov se je vstopilo.

Na Talijanskem bojišči grozno trpi dale boj. Naši so vse napade nazajpobili. Či ravno talijani neizmerno i neprenezoma strelajo, napadi se njim neuspejo. Naši stalno držijo vse mesta.

Pošta.

Tivadar J. Kuršenci. Novine sem preprisao na Salajov naslov. — Odpotilajo se redno iz tiskarne. Če se včasi kjer stavijo, ne moremo zameriti v tom bojnom časi, ešče veseliti se moremo, če zavolo naših vojákov, ki nam domovino branijo, kakšo malenkost mi tudi smo vredni prestati. **Serec Roza Szombathely.** Povej tvojim gospodom, kje služiš, pa oni do pisali z srca radi zavolo brata. Novine i List na edno leto je 5 kor. **Grúškovnják Stef.** I/48. III. te. pošta 16. Dobo sem podporo. Bog lepo plati, Mujdrici četovodji sem dao odgovor. Se ostanite verni Bogi, domi i svojoj slovenskoj reči. — Če kaj potrebujete, le dajte na znáanje, iz srca rad vam včinim, kaj sem mogoči. **Vogrinčič L. Čankova.** Na letos ste vse plačali, tak Novine, kak Liste. Naj vam Srce Ježušovo trude povrné. **Pintarič Štefan.** Večeslavci. Na tri mesece plačate od Novin dvojih 1 K, od dvojega lista na štiri mesece pa 1 K 36 filerov. Septemberske sem vam naime tudi poslao. Naj vam dobra mati nebeska povrne obilne trude. Od brata pa če to znate, ka je zgrábljen, te pišite na naslov, kak je niže dani, lehko je tā že prišo glas, v šterom mestu se nahája.

Hujs Jožefa žena. Sebeborci. Če si telko zvedila, ka je mož v roko streljen i je bežao, več pa glása ne odnjega, te so ga gotovo taljani zgrabili. En čas ešče čakaj, zatem ga pa daj med vlovljenimi goriskati pri: „Hadifoglyokat Tudósító Hivatal, Budapest IX. Üllői-ut 1.“ **Sadi Lujzika.** Tišina. To ešče, preráni čas, da bi ga goriskala. Pet-šest tjednov tugi drugi ne pišejo i se sledkar páli glasijo. Sred novembra se zglaši. **Bence Marija. Plipic.** Ravnoto odgovorim. Pa ki koga dá goriskati, naj na vse pitanja da odgovor, štera so v Novinah objavljeni. **Štefan Harcan Schöpfendorf.** Na konci novembra mi vse popišite od sina, te mo ga iskali, če tečas se vam ne bo glaso. **Péterka Jožefa žena. Krog.** Obrnite se na društvo, štera vlovljene gorišče. Naslov je više dani. **Premoša Jožefa žena. Túrníčko.** En Premoša Jožef, ki je l. 1888-ga rojen v. D. Lendavi, poddesetnik v 20. pešpolki i 8. stotniji, je dec. 22-ga spadno. Je to tvoj mož? **Gomhók Kata. Gančani.** Gombóc Janoš je marc. 6-ga premino. Dozdaj pa še ne znati, je mrtev, ali zgrábljen. **Túll G. G. Sinik.** Kúhar Mihálja, z Martinje, šteri je v Černovici betežen ležao, (rojen l. 1877.) so rusi ranjenoga zgrabili maj 14-ga.

GESLO POŠTENOSTI

vodi tvrdko Suttner, kda z pozivom „PROČ Z SLABIM“ stopi pred kupce. Ta fundamentalna misel od leta do leta na jezere poveka prijatelj Suttnerove tvrdke. Ki je kda kakšo po ceni včro kupo v šterom bazári, zatem pa pravo Suttnerovo v roke dobi, včasi vidi veliki razloček i za státno je, da odsehmah-si svoje potrebe pošče v solidnoj Suttnerovoj vúrarnici.

